

Eigarstyring i Masfjorden

Eigarskapskontroll
Masfjorden kommune

Revisor Linda V.M. Præstiin, linda.prestiin@vestlandsrevisjon.no

Føremål

Undersøkje eigarstyringa i Masfjorden kommune på eit overordna nivå.

Vurderingskriterium frå

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommunelova)
- KS sine tilrådingar for eigarstyring

Problemstilling 1: I kva grad er det lagt til rette for god eigarstyring i Masfjorden kommune?

Vurderingskriterium

1. Kommunen skal minst ein gong i valperioden utarbeida ei **eigarskapsmelding** som skal vedtakast av kommunestyret. Den skal innehalda lovpålagte krav.
2. Den bør vera **kommunisert** til kommunen sine selskap.

Har eigarskapsmelding

- vedteke i desember 2021
- 2 av 3 lovpålagte krav til innhald
- ikkje kommunisert til selskapa

Vurderingskriterium

3. Kommunestyret bør utarbeida **styringsdokument** og avtaler som regulerer styringa av selskapet og dei bør reviderast jamleg.

Har selskapsvise styringsdokument. Revidert

Selskap	Styringsdokument (vedteke, revidert)	Jamleg revidert?
Einakavane AS	• Vedtekter (28.05.2009) • Strategiplan 2021-2023	Ja - vedtektene. Strategiplanen vert oppdatert kvart år. Selskapet burde hatt ein styreinstruks, ifølge styreleiar, sidan det er ein tilsettere representant i styret.
Masfjordbygg AS	• Vedtekter • Selskapsavtale/samarbeidsavtale	Nei - ingen av dokumenta er jamleg blitt revidert, ifølge styreleiar. Revisjonen har ikkje motteke vedtekter og selskapsavtale.
Stordalen Skisenter AS	• Vedtekter (25.09.07) • Selskapsavtale/samarbeidsavtale • Instruks for styret	Ja – vedtektene, ifølge styreleiar. Kan ikkje sjå det av dokumentasjonen.
Gulen og Masfjorden Utvikling AS	• Vedtekter (9.6.16, 30.05.18) • Selskapsavtale/samarbeidsavtale (sist endra i 2012) • Instruks for styret • Eigarskapsmelding frå Vestland fylkeskommune 2021	Ja
NGIR IKS	• Selskapsavtale (2019, 29.10.2018, 2011, 2005) • Instruks for dagleg leiar • Instruks for styret	Ja – selskapsavtalen er revidert når det var naudsynt, t.d. når eigardelen skulle endrast.

Har selskapsvise styringsdokument. Revidert

Selskap	Styringsdokument (vedteke, revidert)	Jamleg revidert?
Region Nordhordland IKS	• Selskapsavtale (revidert 12.2020, førre avtale frå 11.04.2014) • Avtale mellom NUI og Regionråd • Organisasjonsskisse	Ja – selskapsavtalen. Kwart 4. år m.a. basert på innbyggjartalet i eigarkommunane.
Region Nordhordland Helsehus IKS	• Selskapsavtale (12.12.14, 06.2015, 06.2017, 12.2020) • Kommunale vedtak for kva aktivitetar Helsehuset skal drive med	Ja – selskapsavtalen.
Vestlands-revisjon IKS	• Selskapsavtale (02.10.2020) • Vedtekter • Instruks for styret • Utgreiing kring samanslåing av IHR og NHR IKS • Personalpolitikk	Ikkje aktuelt – selskapet vart stifta 02.10.2020. Selskapsavtalen vil bli oppdatert kwart 4. år basert på innbyggjartalet i eigarkommunane, og elles ved naturlege endringar som opptak og utmeldingar i selskapet.
IKT Nordhordland KO	• Samarbeidsavtale med innbakte vedtekter (30.06.19, 28.02.20, 03.03.2021)	Ja

Vurderingskriterium

4. Kommunen er medeigar i selskap saman med andre kommunar. Kommunestyret bør ha **tiltak for å sikre felles føringar** frå eigarane i selskap der det er mogleg. T.d. gjennom ei felles eigarskapsmelding eller ein felles eigarstrategi.

Tiltak for å sikre felles føringar – for mange

Selskap	Eigarane sine tiltak for å syta for felles føringar i selskapet.
Gulen og Masfjorden Utvikling AS	-
NGIR IKS	Representantskapet legg føringane for styret, og dermed selskapet. Det er uttrykt ønske om ein felles eigarstrategi.
Region Nordhordland IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet.
Region Nordhordland Helsehus IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet. Den ligg i selskapsavtalen.
Vestlandsrevisjon IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet. Dei intensjonar som ligg til grunn for etablering av selskapet. Halvårlege representantskapsmøte der aktuelle eigarspørsmål, budsjett/økonomiplan samt rekneskap vert lagt fram for vedtak.
IKT Nordhordland KO	Samarbeidsavtalen regulerer felles føringar for eigarstrategi.

Vurderingskriterium

5. Det bør gjennomførast jamlege møte mellom eigar og selskapet (**eigarmøte**) for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

Eigarmøte med over halvparten av selskapa

Selskap	Er det gjennomført jamleg eigarmøte?
Einøkavane AS	Ja Årleg møte mellom eigar/formannskapet, styret og dagleg leiar i 2019 og 2020 i tråd med strategiplan for selskapet.
Masfjordbygg AS	Nei Årleg generalforsamling. Formannskapet er styret. Kommunestyret er generalforsamling.
Stordalen Skisenter AS	Nei Ikkje, ifølgje ordførar. Ikkje dei to siste åra, ifølgje styreleiar.
Gulen og Masfjorden Utvikling AS	Ja Årleg møte, gjerne samstundes med generalforsamling, og etter ønske/behov.
NGIR IKS	Nei Har hatt eigarmøte ein gong, då transportselskapet som NGIR IKS hadde kontrakt med gjekk konkurs.
Region Nordhordland IKS	Ja Regionrådsmøte 4-6 gonger i året i tida 2019-2021.
Region Nordhordland Helsehus IKS	Ja Regionrådsmøte 4-6 gonger i året i tida 2019-2021. Representantskapsmøte 2-3 gonger i året i tida 2019-2021.

Eigarmøte med over halvparten av selskapa

Selskap	Er det gjennomført jamleg eigarmøte?
Vestlandsrevisjon IKS	Nei Stifta 2.10.2020. Selskapet legg opp til å ha to representantskapsmøte årleg der aktuelle eigarspørsmål, budsjett/økonomiplan og rekneskap vert lagt fram for vedtak.
IKT Nordhordland KO	Ja Styremøte 6-8 gonger i året. Der er eigarkommunane representert og er det opning for å diskutere/ta opp eigarsaker, i tillegg til vedtakssakene.

Konklusjon

- kome langt på veg med å leggja til rette for god eigarstyring
- ramme for eigarstyring:
 - ✓ lovpålagt eigarskapsmelding
 - ✓ styringsdokument
 - ✓ felles eigarstrategiar + andre tiltak for å sikra felles føringar i selskap

Vi tilrår Masfjorden kommune å

- sørgje for at innhaldet i **eigarskapsmeldinga** er i samsvar med kommunelova § 26-1, og **kommunisera** eigarskapsmeldinga til organa i selskapa til kommunen,
- ha jamlege **eigarmøte** med selskap der dette ikkje skjer,
- syta for tiltak for å **sikra felles føringar** frå eigarane i NGIR IKS og Gulen og Masfjorden Utvikling AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.

Problemstilling 2: Vert kommunen sin eigarskap utøvd i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring?

Vurderingskriterium

1. Kommunen bør ha eigarskap og -styring som del av folkevaldopplæringa.

Har hatt noko

- 3. dag hausten 2021: inntekter frå kraftproduksjon

Vurderingskriterium

2. Habilitet bør vurderast særskilt ved oppnemning av politiske representantar til selskapsstyre.

Vert vurdert – for ei rekkje selskap

- aktuelle selskap (ikkje KO)
- ikkje Einekavane AS, Masfjordbygg AS, Stordalen Skisenter AS

Vurderingskriterium

3. Ordførar og rådmann bør ikkje sitja i styre i selskapa til kommunen.
(Gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap.)

Sit i styre i selskap til kommunen

Styreverv	
Ordfører	Styreleiar i Masfjordbygg AS Styreleiar i Gulen og Masfjorden Utvikling AS
Rådmann	Styremedlem i Einekavane AS Styremedlem i Stordalen Skisenter AS (Varamedlem i Masfjordbygg AS, ifølgje Brønnøysundregisteret. Rådmann opplyser at han ikkje lenger er styremedlem.)

Vurderingskriterium

4. Eigar bør syta for at det samla behovet i styret for kompetanse vert vurdert ved val av representantar i selskapsstyre. (Gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap.)

Vert vurdert – stort sett

- i aktuelle selskap
- nokon selskap har kriterium knytt til dette i selskapsavtalen

Vurderingskriterium

5. Kommunestyret bør årleg få ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i.

Nokre årlege rapport

- kommunestyresaker 2019- 2021
 - årsrekneskap og -melding(ar) for Einekavane AS, Masfjordbygg AS
 - perioderapport for Nordhordland Utviklingsselskap IKS (Region Nordhordland IKS)

Konklusjon

- Har for ein del følgd utvalde tilrådingar frå KS for god eigarstyring.

Vi tilrår Masfjorden kommune å

- syta for at **habilitet vert vurdert** særskilt ved oppnemning av politiske representantar til selskapsstyre – dersom det er selskap der det ikkje vert gjort,
- vurderer om det er formålstenleg at **ordførar og rådmann har styreverv** i selskap til kommunen fordi det kan gi habilitetsutfordringar i eigarsaker,
- syta for at kommunestyret **årleg** får ein **rapport** om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

Takk for merksemda!